
AZERBAYCAN'DA ASRIN ANLAŞMASI KUTLANIYOR

20.09.2019

Haber Global (20 Eylül 2019)

Bugün kardeş Azerbaycan'da petrolcüler günü olarak kutlanıyor. Azerbaycan petrolünün tarihi asırlar öncesinden, petrolün ilkel yöntemlerle çıkarıldığı günlerden başlıyor. "Petrolcüler Günü"yse, tarihini Azerbaycan'ı aydınlığa çıkaran bir anlaşmanın imzalandığı günden alıyor. Yani; 25 yıl önce bugün dünya devleriyle Azerbaycan arasında imzalanan Asrın Anlaşması'ndan...

Bir zamanlar petrolün ilkel yöntemlerle çıkarıldığı şehir, aynı zamanda dünyada sanayi tarzı ilk petrol üretilen yer...Azerbaycan'da çıkarılan petrol 13, 14. yüzyıllarda doğu ülkelerine taşınıyordu.

1899 yılında Azerbaycan artık petrol üretimi ve işlenmesinde dünyada 1. sıradaydı. Dünya petrolünün yarısı Bakü'de çıkarılıyordu.

Petrolün kokusu dünyaca ünlü şirketlerden, Rothschildler, Nobel kardeşleri, Rus petrolcülerini Bakü'ye getirdi.

Şehir gelişti ama asırlar boyunca Azerbaycan'ın petrolünü başkaları sömürdü.

2. Dünya Savaşı'nda bütün Sovyetlerdeki petrolün üçte biri Bakü'de çıkarılıyordu.

Gün geldi, Azerbaycan Sovyetlerden ayrıldı.

Ama ülke büyük bir siyasi ve ekonomik kriz içerisindeydi.

Halkın çağrısıyla; 1993 yılında 2. kez ülke yönetimine gelen Haydar Aliyev, ilk olarak ülkeyi siyasi krizden çıkardı.

Ardından da ekonomik kalkınmayı sağlamak için petrol stratejisi çizdi.

İmkansız başardı.

Dünyanın en büyük petrol şirketleri, saygın siyasetçiye güvenerek ekonomik krizde olmasına rağmen Azerbaycan'a yatırım yaptı.20 Eylül 1994 yılında Bakü'de 7 ülkeden 11 dev şirketle anlaşma imzalandı.

4 dilde yazılan 400 sayfalık o anlaşma, Tarihi, siyasi ve uluslararası önemine göre, "Asrın Anlaşması" adını aldı.

Azerbaycan, o günden sonra daha aydınlık bir yola girdi. Petrolünü dünya pazarlarına çıkardı.

Ülke, her geçen gün kalkındı.Anlaşmaya göre, Hazar denizindeki "Azeri-Çırag-Güneşli" sahaları, yabancı yatırımcı şirketlerle birlikte işlenecekti.

Yeni strateji, üretilen petrolün dünya pazarlarına nakil yollarının artırılmasını da kapsıyordu.

1997, yılında petrol, Bakü-Novorossiysk Boru Hattı ile Karadeniz'e nakledildi

1999'da, Bakü'den Karadeniz'in Supsa Limanı'na boru hattı çekildi

2002 yılında, herkesin sadece kağıt üzerinde kalacağını düşündüğü 'Bakü-Tiflis-Ceyhan Petrol Boru Hattı'nın temelleri, Haydar Aliyev'in müstesna çabaları sayesinde atıldı.

Azeri-Çırag-Güneşli petrol sahalarından bugüne kadar 492 milyon ton petrol, 161 milyar petreküp doğal gaz çıkarıldı.

Ülke, bu sahalardan 143 milyar dolar kazandı.

Azerbaycan petrolü ve petrol ürünleri bugün, dünyanın 30 ülkesine ihraç ediliyor.

En önemlisi; Asrın Anlaşması, Azerbaycan'ı dünya devletleri için stratejik bir ülke haline getirdi, aynı zamanda ülkede istikrar sağlandı.

Azerbaycan bir egemen devlet olarak doğal kaynaklarına sahip çıkabileceğini dünyaya gösterdi.Yeni kazandığı bağımsızlığını pekiştirdi.

Azerbaycan yeniden dünyanın petrol haritasında yerini aldı.

2017 yılındaysa anlaşma, asrın ortasına kadar uzatıldı.

Ve bu seferki paylaşım, Azerbaycan için daha iyi şartlarda yapıldı.

Bugün, Azerbaycan'ın Kurucu Lideri Haydar Aliyev'in çizdiği stratejiyi Cumhurbaşkanı İlham Aliyev de devam ettiriyor.

Asrın Anlaşması, 20. asrın dev projesi olarak tarihe geçerken, 21. asrın devi de Azerbaycan gazını Avrupa'ya çıkaracak Güney Gaz Koridoru olacak gibi görünüyor.

Bütün bu başarılarda, bugün bayramlarını kutlayan fedakar Azerbaycan petrolcülerinin imzası var.Ve bugün Azerbaycan, sadece petrol ve gaz ihraç etmiyor. Petrol dışı sektörlerde de ihracat her geçen gün artıyor.

<https://haberglobal.com.tr/ekonomi/azerbaycan-da-asrin-anlasmasi-kutlaniyor-6862>

Kaynak/Source: